

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΣΠΑ
ΕΘΝΙΚΗ ΑΡΧΗ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΘΕΣΜΙΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΘΝΙΚΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΑΠΑΤΗΣ ΣΤΙΣ ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ

Επισκόπηση – Επικαιροποίηση στοιχείων

Μάρτιος 2017

Πίνακας Περιεχομένων

Εισαγωγή	3
1. Ιστορικό	4
1.1. Μεθοδολογία διαμόρφωσης της αρχικής Στρατηγικής-Σχεδίου Δράσης	4
1.2. Συνοπτική παρουσίαση της Στρατηγικής	5
2. Συνολική επισκόπηση σε σχέση με την υλοποίηση της Στρατηγικής -Σχεδίου Δράσης κατά της Απάτης στις Διαρθρωτικές Δράσεις	7
2.1. Σημαντικές νομοθετικές και οργανωτικές αλλαγές	7
2.2. Η εφαρμογή του Σχεδίου Δράσης	11
2.2.1 Ολοκληρωμένες Δράσεις	12
2.2.2 Δράσεις σε εξέλιξη	17
2.2.3 Συμπεράσματα	17
3. Προσδιορισμός των στοιχείων προς επικαιροποίηση	18
4. Το επικαιροποιημένο Σχέδιο Δράσης για την καταπολέμηση της Απάτης στις Διαρθρωτικές Δράσεις	18

Εισαγωγή

Η Ελληνική Εθνική Στρατηγική κατά της Απάτης στις Διαρθρωτικές Δράσεις εκπονήθηκε και υποβλήθηκε στην Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) το 2014. Αναπόσπαστο μέρος της αποτελεί ένα αναλυτικό Σχέδιο Δράσης, το οποίο περιλαμβάνει συγκεκριμένες ενέργειες, υπευθυνότητες, χρονοδιαγράμματα και δείκτες επίτευξης. Ο χρονικός ορίζοντας που είχε τεθεί για την ισχύ της Στρατηγικής ήταν δύο έτη.

Το παρόν κείμενο αφορά στην επισκόπηση της Στρατηγικής και στην επικαιροποίηση συγκεκριμένων στοιχείων της. Το κείμενο διαρθρώνεται ως εξής:

1. Ιστορικό
 - 1.1 Μεθοδολογία διαμόρφωσης της αρχικής Στρατηγικής-Σχεδίου Δράσης
 - 1.2 Συνοπτική παρουσίαση της Στρατηγικής
2. Συνολική επισκόπηση σε σχέση με την υλοποίηση της Στρατηγικής-Σχεδίου Δράσης κατά της Απάτης στις Διαρθρωτικές Δράσεις
 - 2.1 Σημαντικές νομοθετικές και οργανωτικές αλλαγές
 - 2.2 Η εφαρμογή του Σχεδίου Δράσης
3. Προσδιορισμός των στοιχείων προς επικαιροποίηση
4. Το επικαιροποιημένο Σχέδιο Δράσης για την καταπολέμηση της Απάτης στις Διαρθρωτικές Δράσεις.

Υπεύθυνη για τη διαμόρφωση της τομεακής Στρατηγικής κατά της Απάτης στις Διαρθρωτικές Δράσεις είναι η Γενική Γραμματεία Δημοσίων Επενδύσεων & ΕΣΠΑ (ΓΓΔΕ & ΕΣΠΑ) του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης, μέσω της Ειδικής Υπηρεσίας Θεσμικής Υποστήριξης (ΕΥΘΥ). Η ΓΓΔΕ & ΕΣΠΑ έχει κομβικό ρόλο σε επίπεδο χώρας για τις Διαρθρωτικές Δράσεις, καθώς στις αρμοδιότητές της περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων:

- ✓ η διασφάλιση των στόχων του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς (ΕΣΠΑ)
- ✓ ο σχεδιασμός των Συστημάτων Διαχείρισης και Ελέγχου για τις Διαρθρωτικές Δράσεις
- ✓ η παρακολούθηση της χρηστής διαχείρισης και μέγιστης αξιοποίησης των κοινοτικών πόρων
- ✓ ο έλεγχος της τήρησης των δεσμεύσεων απέναντι στην Ευρωπαϊκή Ένωση
- ✓ η παρακολούθηση και εξασφάλιση της τήρησης των αρχών της νομιμότητας και κανονικότητας καθώς και της ορθής εφαρμογής του ενωσιακού και εθνικού δικαίου στον τομέα των επενδύσεων.

Για την κατάρτιση του Σχεδίου Δράσης κατά της απάτης στις Διαρθρωτικές Δράσεις υπήρξε συνεργασία με εθνικές Αρχές/ φορείς και κυρίως με την Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου (ΕΔΕΛ), το Σώμα Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος (ΣΔΟΕ) και τη Γενική Γραμματεία για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς (ΓΕΓΚΑΔ) του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, που έχει οριστεί ως η αρμόδια Αρχή για το Συντονισμό της Καταπολέμησης της Απάτης σε εθνικό επίπεδο (Ελληνική AFCOS).

Το Σχέδιο Δράσης κατά της Απάτης στις Διαρθρωτικές Δράσεις ενημερώνεται συστηματικά από την ΕΥΘΥ/ ΓΓΔΕ & ΕΣΠΑ ως προς την εξέλιξη κάθε ενέργειας, και παρέχεται, όποτε αυτό ζητείται, στις αρμόδιες Υπηρεσίες της ΕΕ και την Task Force Greece. Μέσω της συστηματικής αυτής ενημέρωσης διευκολύνεται η συνεργασία, ενώ παράλληλα επιτυγχάνεται η συνεχής παρακολούθηση/ επισκόπηση του Σχεδίου και εξασφαλίζεται ότι οι δράσεις που περιλαμβάνονται σε αυτό εξυπηρετούν τους στόχους της Στρατηγικής και υλοποιούνται εντός των χρονοδιαγραμμάτων.

Συνοπτικά στοιχεία από την εξέλιξη αυτών των δράσεων αποτυπώνονται και στο ερωτηματολόγιο σχετικά με την εφαρμογή του άρθρου 325 της ΣΛΕΕ, το οποίο συμπληρώνεται για τον τομέα της

πολιτικής συνοχής από τη ΓΓΔΕ & ΕΣΠΑ και αποστέλλεται στη ΓΕΓΚΑΔ-Ελληνική AFCOS για να υποβληθεί στην OLAF.

1. Ιστορικό

1.1 Μεθοδολογία διαμόρφωσης της αρχικής Στρατηγικής-Σχεδίου Δράσης

Η Ελληνική Εθνική Στρατηγική κατά της Απάτης στις Διαρθρωτικές Δράσεις εκπονήθηκε το 2014 από τη Γενική Γραμματεία Δημοσίων Επενδύσεων & ΕΣΠΑ (ΓΓΔΕ & ΕΣΠΑ) του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης, μέσω της Ειδικής Υπηρεσίας Θεσμικής Υποστήριξης (ΕΥΘΥ) που υπάγεται στην Εθνική Αρχή Συντονισμού.

Η κατάρτιση και εφαρμογή Εθνικής Στρατηγικής κατά της Απάτης στον τομέα των Διαρθρωτικών Δράσεων τέθηκε ως προτεραιότητα, διότι:

- ✓ η πρόληψη και αντιμετώπιση της απάτης βρίσκεται στο επίκεντρο των πολιτικών της Επιτροπής για τη διασφάλιση των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης, γεγονός που αποτυπώνεται σαφώς και στους Κανονισμούς για τη νέα Προγραμματική Περίοδο και ως εκ τούτου έπρεπε να συμπεριληφθεί στο Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου του ΕΣΠΑ 2014-2020
- ✓ η ΓΓΔΕ & ΕΣΠΑ αξιολογεί το ζήτημα καταπολέμησης της απάτης ως καίριας σημασίας για τη διασφάλιση των στόχων του ΕΣΠΑ και τη χρηστή διαχείριση και μέγιστη αξιοποίηση των κοινοτικών πόρων
- ✓ η κατάρτιση και εφαρμογή Στρατηγικής κατά της απάτης στα Διαρθρωτικά Ταμεία (ΕΤΠΑ, ΕΚΤ) και το Ταμείο Συνοχής είχε συμπεριληφθεί ως συγκεκριμένος στόχος στο Πρόγραμμα Στήριξης για τη Ελλάδα (2014), ο οποίος και επιτεύχθηκε.

Η Στρατηγική υποβλήθηκε επίσημα στην Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) από τη ΓΓΔΕ & ΕΣΠΑ στις 5 Μαΐου 2014 και έγινε αποδεκτή τον Αύγουστο του 2014.

Ο σχεδιασμός και η διαμόρφωση της αρχικής Στρατηγικής και η κατάρτιση του Σχεδίου Δράσης βασίστηκε στη συλλογή και συνεκτίμηση ενός συνόλου πληροφοριών και στοιχείων, αλλά και στην αξιοποίηση όλων των απαραίτητων συνεργασιών. Συγκεκριμένα, ελήφθησαν υπόψη:

- η Κοινή Στρατηγική Πρόληψης της Απάτης της ΕΕ για τις Διαρθρωτικές Δράσεις
- οι κατευθυντήριες γραμμές της ΕΕ για την υποστήριξη των Αρχών/ φορέων στην εφαρμογή των νέων απαιτήσεων του Κανονισμού 1303/2013 σε σχέση με τη διαχείριση των θεμάτων απάτης [Guidance Note on Fraud Risk Assessment and Effective and Proportionate Anti-Fraud Measures (EGESIF 14-0021-00, 16/06/2014)]
- το Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο κατά της Διαφθοράς
- οι μηχανισμοί και δράσεις που είχαν αναληφθεί για τα θέματα της απάτης στην Προγραμματική Περίοδο 2007-2013, τόσο στον τομέα των Διαρθρωτικών Δράσεων όσο και σε εθνικό επίπεδο
- τα σημεία που διαπιστώθηκε ότι έπρεπε να αντιμετωπιστούν ή/ και βελτιωθούν
- η χρήση του εργαλείου αξιολόγησης κινδύνων απάτης (Annex 1 του εγγράφου EGESIF 14-0021-00, 16/06/2014), το οποίο εφαρμόστηκε ως εργαλείο επισκόπησης του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου του ΕΣΠΑ 2007-2013 και αξιοποιήθηκε για την εισαγωγή ή/ και προσαρμογή Διαδικασιών και μέτρων στο νέο Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου του ΕΣΠΑ 2014-2020, προκειμένου για την πρόληψη, ανίχνευση και απόκριση σε θέματα απάτης
- οι κατευθύνσεις της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF)
- η συνδρομή ειδικών εμπειρογνομόνων της Task Force Greece

- η συνεισφορά αρμόδιων εθνικών αρχών, και συγκεκριμένα, της Επιτροπής Δημοσιονομικού Ελέγχου (ΕΔΕΛ), της Ελληνικής AFCOS και του Σώματος Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος (ΣΔΟΕ), οι οποίοι παρείχαν τεχνογνωσία, σχετικά κείμενα/ στοιχεία και προτάσεις δράσεων
- η συνεργασία της ΕΥΘΥ με τις υπόλοιπες Ειδικές Υπηρεσίες της Εθνικής Αρχής Συντονισμού και την Ειδική Υπηρεσία Αρχής Πιστοποίησης, οι οποίες υπάγονται στη ΓΓΔΕ & ΕΣΠΑ
- οι αρχές των πρότυπων συστημάτων διαχείρισης τύπου ISO.

Η συνεκτίμηση και αξιοποίηση όλων των παραπάνω στοιχείων οδήγησαν:

- ✓ στον προσδιορισμό του σκοπού και των αξόνων της Στρατηγικής
- ✓ στο σχεδιασμό ενός Συστήματος Διαχείρισης της Απάτης που αποτελεί τη βάση ανάπτυξης αλλά και εφαρμογής της όλης Στρατηγικής (κυκλική συστημική προσέγγιση Deming)
- ✓ στον καθορισμό των στόχων της Στρατηγικής
- ✓ στην κατάρτιση του αναλυτικού Σχεδίου Δράσης που μεταφράζει τους στόχους αυτούς σε επιχειρησιακές δραστηριότητες/ ενέργειες.

1.2 Συνοπτική παρουσίαση της Στρατηγικής

Η Στρατηγική κατά της Απάτης στις Διαρθρωτικές Δράσεις αναπτύχθηκε σε τρεις βασικούς άξονες-πυλώνες: την πρόληψη, την ανίχνευση και την απόκριση, οι οποίοι λειτουργούν συμπληρωματικά μεταξύ τους και εξασφαλίζουν τη συνεχή βελτίωση.

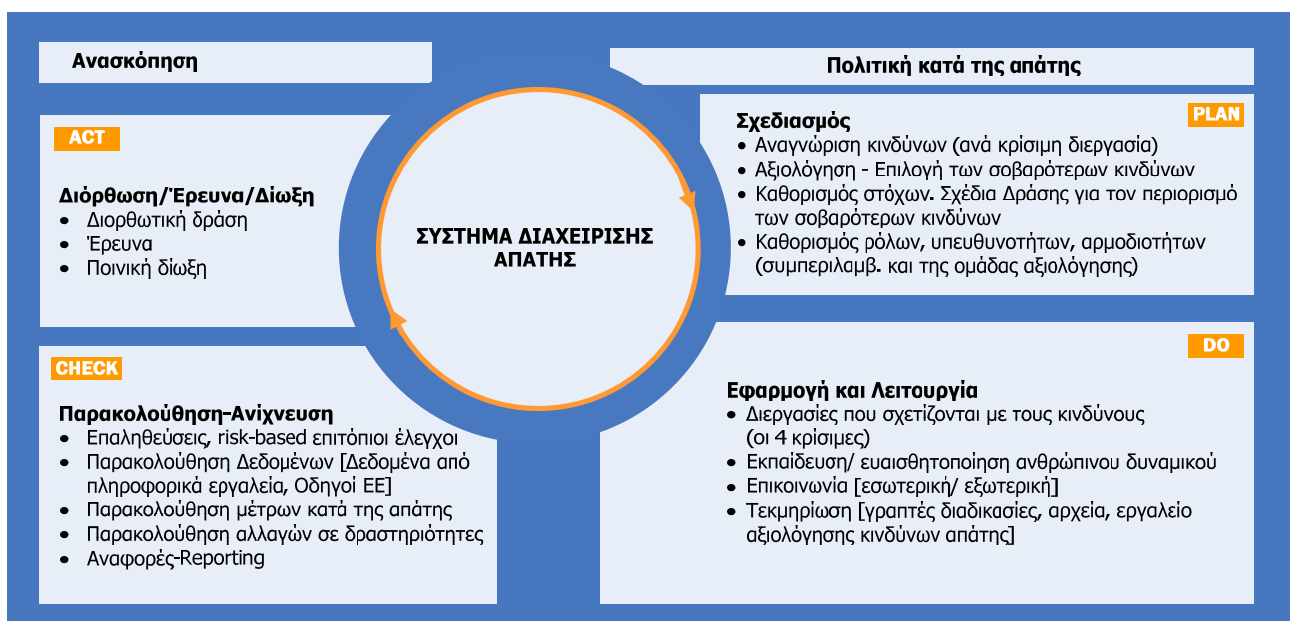
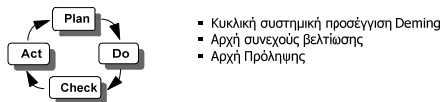

Στόχοι της Στρατηγικής είναι:

1. *Η Προώθηση και Καθιέρωση Ηθικής Κουλτούρας.* Μία «ηθική της ευθύνης» και η ενίσχυση του επαγγελματικού ήθους στο προσωπικό που εμπλέκεται με τη διαχείριση και υλοποίηση των συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων, με την καθιέρωση και διατήρηση υψηλών προδιαγραφών και κανόνων συμπεριφοράς, λειτουργούν ως παράγοντας πρόληψης και αποτροπής της εμφάνισης της απάτης.
2. *Η Αποτελεσματική Συνεργασία μεταξύ των αρμόδιων Εθνικών Αρχών.* Η βελτίωση της συνεργασίας και του συντονισμού μεταξύ όλων των εμπλεκόμενων φορέων στο εσωτερικό της χώρας, τόσο των αρμόδιων φορέων για τη διαχείριση και τον έλεγχο των συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων όσο και των θεσμικών οργάνων με αντικείμενο την ανίχνευση και την καταπολέμηση της απάτης, αποτελεί προϋπόθεση και συμβάλλει καθοριστικά στην αποτελεσματική εφαρμογή της Στρατηγικής.
3. *Η Αποτελεσματική Συνεργασία με τους αρμόδιους εξωτερικούς φορείς.* Η καλή συνεργασία και η ορθή και έγκαιρη πληροφόρηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και ειδικά της OLAF, αλλά και η ανταλλαγή πληροφοριών και πρακτικών μεταξύ των αρμόδιων αρχών της ΕΕ και των αρμόδιων ελληνικών αρχών αποτελεί επίσης προϋπόθεση για την πρόληψη και καταπολέμηση της απάτης.
4. *Η Ενίσχυση της Διαφάνειας.* Η διαθέσιμη πληροφόρηση για τη χρήση των πόρων των Διαρθρωτικών Ταμείων και του ΤΣ σε όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη (stakeholders), και η αξιοποίηση των δυνατοτήτων που παρέχουν τα σύγχρονα πληροφορικά συστήματα, επιτρέπει τον έλεγχο και ανάλυση στοιχείων που είναι σημαντικά για την πρόληψη, ανίχνευση και καταπολέμηση της απάτης.

5. Η Προσαρμογή ή/και εισαγωγή Δομών και Διαδικασιών στο Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου της ΠΠ 2014-2020, ώστε να επιτυγχάνονται η πρόληψη της απάτης, η ανίχνευσή της, και η σωστή και έγκαιρη απόκριση σε αυτήν.

Τελικός στόχος είναι η εφαρμογή του Συστήματος Διαχείρισης της Απάτης στο οποίο βασίζεται η όλη Στρατηγική. Το σύστημα έχει δομηθεί/ μοντελοποιηθεί σύμφωνα με τον κύκλο του Deming, και στηρίζεται στις αρχές της πρόληψης και της συνεχούς βελτίωσης, καθώς λειτουργεί ως ένας συνεχής κύκλος σχεδιασμού-εφαρμογής-παρακολούθησης-δράσης και ανασκόπησης (σχήμα 1).

Σχήμα 1: Συστημική προσέγγιση για την πρόληψη και καταπολέμηση της απάτης στις Διαρθρωτικές Δράσεις (Ελλάδα)

Τα επιμέρους στοιχεία του κύκλου περιγράφονται αναλυτικά στο κείμενο της αρχικής Στρατηγικής και ελήφθησαν υπόψη για την κατάρτιση, αλλά και την εφαρμογή του Σχεδίου Δράσης.

Το Σχέδιο Δράσης περιλαμβάνει ανά στόχο, μία σειρά ενεργειών/δράσεων, και για κάθε ενέργεια προσδιορίζονται τα εξής στοιχεία:

- η περιγραφή της
- η σύνδεση/ συσχέτισή της με τα επιμέρους στοιχεία του Συστήματος Διαχείρισης της Απάτης στο οποίο βασίζεται η Στρατηγική
- η Αρχή/ φορέας που είναι υπεύθυνος για την εφαρμογή της ενέργειας
- το αντίστοιχο χρονοδιάγραμμα υλοποίησης
- οι ομάδες - στόχος
- και οι δείκτες προς επίτευξη.

Οι ενέργειες αυτές αφορούν τόσο σε νομοθετικές παρεμβάσεις όσο και σε οργανωτικά και επιχειρησιακά μέτρα, για την εφαρμογή των οποίων καθορίστηκαν ως αρμόδιες Αρχές υλοποίησης η ΓΓΔΕ & ΕΣΠΑ και

οι Υπηρεσίες της, οι Διαχειριστικές Αρχές, η ΕΔΕΛ, αλλά και άλλοι εθνικοί φορείς, όπως το ΣΔΟΕ και η AFCOS.

Σημειώνεται ότι το μεγαλύτερο μέρος των δράσεων του Σχεδίου είχαν άμεση σχέση με την ενίσχυση του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2014-2020 που αποτελεί τον κορμό της διαχείρισης και υλοποίησης των Διαρθρωτικών Δράσεων.

2. Συνολική επισκόπηση σε σχέση με την υλοποίηση της Στρατηγικής-Σχεδίου Δράσης κατά της Απάτης στις Διαρθρωτικές Δράσεις

Στο κεφάλαιο αυτό αποτυπώνεται η συνολική επισκόπηση υλοποίησης της Στρατηγικής και του Σχεδίου Δράσης κατά τις Απάτης στις Διαρθρωτικές Δράσεις, από το Μάιο του 2014 έως σήμερα.

Η επισκόπηση αυτή εστιάζει:

- στις σημαντικότερες νομοθετικές και οργανωτικές αλλαγές που έλαβαν χώρα σε αυτό το χρονικό διάστημα και συνέβαλαν στην έγκαιρη και ορθή υλοποίηση της Στρατηγικής, και
- στην εφαρμογή του Σχεδίου Δράσης (βαθμός υλοποίησης, επίτευξη στόχων, τήρηση χρονοδιαγραμμάτων)

Το αποτέλεσμα αυτής της επισκόπησης αναδεικνύει και τα στοιχεία της Στρατηγικής - Σχεδίου Δράσης που επικαιροποιούνται.

2.1 Σημαντικές νομοθετικές και οργανωτικές αλλαγές

☐ Η έκδοση του Νόμου 4314/2014 (Μέρος Ι) για το ΕΣΠΑ 2014-2020

Το Δεκέμβριο του 2014 εκδόθηκε ο Νόμος 4314/2014 (ΦΕΚ 265/Α/23-12-2014), το Ι μέρος του οποίου θεσπίζει τους κανόνες που διέπουν τη διαχείριση, έλεγχο και εφαρμογή των αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την Προγραμματική Περίοδο 2014-2020 και καθορίζει το πλαίσιο για το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων (ΕΠ) του ΕΣΠΑ 2014-2020.

Στο Νόμο αυτό περιλαμβάνονται συγκεκριμένες διατάξεις για την καταπολέμηση της απάτης στις Διαρθρωτικές Δράσεις που ενσωματώνουν και τις νέες σχετικές απαιτήσεις του κανονιστικού πλαισίου της ΕΕ.

Σύμφωνα με το άρθρο 52 του Νόμου αυτού, υπεύθυνη για τη διαμόρφωση της Εθνικής Στρατηγικής κατά της Απάτης στις Διαρθρωτικές Δράσεις είναι η Ειδική Υπηρεσία Θεσμικής Υποστήριξης (ΕΥΘΥ) η οποία έχει ως κύρια αρμοδιότητα το σχεδιασμό και την παρακολούθηση του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου και υπάγεται στην Εθνική Αρχή Συντονισμού της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Επενδύσεων & ΕΣΠΑ (ΓΓΔΕ & ΕΣΠΑ). Το Σχέδιο Δράσης, με το οποίο εξειδικεύεται η Στρατηγική, υλοποιείται από την ΕΥΘΥ/ ΓΓΔΕ & ΕΣΠΑ σε συνεργασία με τη Γενική Γραμματεία για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς (ΓΕΓΚΑΔ) που έχει οριστεί ως η Ελληνική AFCOS, καθώς αυτό πρέπει να είναι σύμφωνο με το Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο κατά της Διαφθοράς.

Στο ίδιο άρθρο προβλέπονται:

- Η δημιουργία Εσωτερικού Δικτύου Συνεργασίας μεταξύ των Υπηρεσιών που εμπλέκονται στη διαχείριση των διαρθρωτικών δράσεων, υπό το συντονισμό της ΕΥΘΥ

- Η συγκρότηση ομάδας σε κάθε Διαχειριστική Αρχή, έργο της οποίας είναι η αξιολόγηση κινδύνων απάτης, η πρόταση και εφαρμογή τυχόν διορθωτικών μέτρων και η αναφορά των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης στο παραπάνω Εσωτερικό Δίκτυο.
- Η δημιουργία και εφαρμογή, σε πλήρη συνεργασία με την ΓΕΓΚΑΔ - Ελληνική AFCOS, μηχανισμού υποδοχής και εξέτασης καταγγελιών για συγχρηματοδοτούμενα έργα της Προγραμματικής Περιόδου 2014-2020.

Επίσης στα άρθρα 37 και 38 έχουν ενσωματωθεί διατάξεις α) για εναλλαγή σε θέσεις εργασίας μετά από σχετική μελέτη, β) για την υποχρέωση υποβολής δήλωσης περιουσιακής κατάστασης και γ) για την υποχρέωση δήλωσης μη σύγκρουσης συμφερόντων, οι οποίες αφορούν στο προσωπικό που απασχολείται σε δραστηριότητες αξιολόγησης πράξεων, επαλήθευσης πράξεων και πληρωμών στο πλαίσιο των ΕΠ του ΕΣΠΑ 2014-2020.

Όλες αυτές οι νομοθετικές προβλέψεις στο Ν. 4314/2014, εντάχθηκαν στο Σχέδιο Δράσης για την καταπολέμηση της απάτης στις Διαρθρωτικές Δράσεις, ως συγκεκριμένες ενέργειες και συνέβαλαν στην έγκαιρη και ορθή υλοποίηση της Στρατηγικής.

□ *Ο ορισμός της ελληνικής AFCOS*

Το 2014 ορίστηκε σε επίπεδο χώρας, η Αρχή για το Συντονισμό Καταπολέμησης της Απάτης (Anti-Fraud Coordination Service), σύμφωνα με το άρθρο 325 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά την έννοια του άρθρου 3 σημείο 4 του Κανονισμού (ΕΕ, EURATOM) 883/2013.

Αρχικά, ως ελληνική AFCOS ορίστηκε, μέσω του άρθρου 69 του Ν. 4316/24-12-2014, ο Εθνικός Συντονιστής κατά της Διαφθοράς. Με το Ν. 4320/2015 (ΦΕΚ 29^Α/19-3-2015) καταργήθηκε η σύσταση της θέσης του Εθνικού Συντονιστή κατά της Διαφθοράς και συστάθηκε η Γενική Γραμματεία για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς (ΓΕΓΚΑΔ) που υπάγεται στον αρμόδιο Αναπληρωτή Υπουργό Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Με το Ν. 4320/2015 όπως αυτός συμπληρώθηκε/τροποποιήθηκε με το Ν.4446/2016 (ΦΕΚ 240^Α/ 22-12-2016), η ΓΕΓΚΑΔ έχει αναλάβει σημαντικές αρμοδιότητες για τη διασφάλιση της συνεκτικότητας και της αποτελεσματικότητας της Εθνικής Στρατηγικής κατά της Διαφθοράς και έχει οριστεί ως η ελληνική AFCOS για το συντονισμό Καταπολέμησης της Απάτης.

Η ΓΕΓΚΑΔ, μεταξύ άλλων:

- έχει αναλάβει αρμοδιότητες συντονισμού δράσης και επιχειρησιακού σχεδιασμού της Οικονομικής Αστυνομίας, του Σώματος Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος (ΣΔΟΕ), των Υπηρεσιών Εσωτερικού Ελέγχου των Υπουργείων, του Σώματος Επιθεωρητών Υπηρεσιών Υγείας και Πρόνοιας (ΣΕΥΥΠ)
- είναι υπεύθυνη για το Στρατηγικό Σχέδιο για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς
- ως AFCOS:
 - συντονίζει τις αρμόδιες εθνικές Αρχές/ φορείς για την Καταπολέμηση της Απάτης
 - συνεργάζεται με τους αρμόδιους φορείς της ΕΕ και κυρίως την OLAF
 - υποβάλλει το ερωτηματολόγιο σχετικά με την εφαρμογή του άρθρου 325 της Συνθήκης για τη λειτουργία της ΕΕ (ΣΛΕΕ)
 - δέχεται καταγγελίες για υποθέσεις που αφορούν στα συγχρηματοδοτούμενα, διακρατικά και λοιπά προγράμματα
- αίρει συγκρούσεις και επιλύει ζητήματα επικάλυψων αρμοδιοτήτων μεταξύ Υπηρεσιών ή φορέων που εμπλέκονται στην Καταπολέμηση της Διαφθοράς και της Απάτης.

Οι εξελίξεις αυτές ήταν και είναι πολύ σημαντικές για την υλοποίηση της Στρατηγικής -Σχεδίου Δράσης κατά της Απάτης στις Διαρθρωτικές Δράσεις, κυρίως ως προς τις ενέργειες που είχαν συμπεριληφθεί στους Στόχους 2 και 3, αλλά και σε ενέργειες του Στόχου 5 της Στρατηγικής.

□ *Ο σχεδιασμός και η εφαρμογή του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ) για τις Διαρθρωτικές Δράσεις της ΠΠ 2014-2020*

Οι πιο σημαντικές οργανωτικές και επιχειρησιακές αλλαγές αφορούν στην ολοκλήρωση του σχεδιασμού και στην έναρξη εφαρμογής των Διαδικασιών του ΣΔΕ για τις Διαρθρωτικές Δράσεις.

Στη νέα Προγραμματική Περίοδο 2014-2020 για τα Επιχειρησιακά Προγράμματα (ΕΠ) τα οποία χρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ, το ΕΚΤ και το Ταμείο Συνοχής στο πλαίσιο του Στόχου «Επενδύσεις στην Ανάπτυξη και την Απασχόληση (ΕΑΑ)» έχει σχεδιαστεί ένα κοινό ΣΔΕ. Το Σύστημα υποβλήθηκε στην Αρχή Ελέγχου (ΕΔΕΛ), η οποία εξέδωσε την έκθεση και τη σχετική γνώμη στις 6/11/2015 σύμφωνα με τη Διαδικασία Ορισμού του άρθρου 124 του Κανονισμού (ΕΕ) 1303/2013.

Η Δομή αυτού του Συστήματος περιλαμβάνει τις Αρχές/ φορείς που αναλαμβάνουν τις αρμοδιότητες διαχείρισης, πιστοποίησης και ελέγχου σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Κανονισμού (ΕΕ) 1303/2013. Προσδιορίζονται στο Νόμο 4314/2014 – Μέρος Ι και είναι:

- Οι *Διαχειριστικές Αρχές (ΔΑ)*, υπεύθυνες για τη διαχείριση των ΕΠ. Στο πλαίσιο του παρόντος ΣΔΕ έχουν οριστεί δεκαοκτώ (18) ΔΑ, μία για κάθε ΕΠ. Οι ΔΑ όλων των Τομεακών ΕΠ (συνολικά 5) είναι Ειδικές Υπηρεσίες που υπάγονται στο Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης. Οι ΔΑ των ΕΠ των Περιφερειών (συνολικά 13, μία για τη διαχείριση κάθε ΕΠ Περιφέρειας) είναι Ειδικές Υπηρεσίες που υπάγονται διοικητικά στον οικείο Περιφερειάρχη.
- Η *Αρχή Πιστοποίησης (ΑΠ)*, υπεύθυνη για την άσκηση των αρμοδιοτήτων πιστοποίησης. Ως ΑΠ έχει οριστεί η «Ειδική Υπηρεσία Αρχή Πιστοποίησης και Εξακρίβωσης Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων» που υπάγεται στο Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης. Στο πλαίσιο του παρόντος ΣΔΕ, η ΑΠ είναι κοινή για τα 18 ΕΠ.
- Η *Αρχή Ελέγχου (ΑΕ)*, υπεύθυνη για τον έλεγχο της ορθής λειτουργίας του ΣΔΕ. Ως Αρχή Ελέγχου έχει οριστεί η «Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου (ΕΔΕΛ)», στο Υπουργείο Οικονομικών. Στο πλαίσιο του παρόντος ΣΔΕ, η Αρχή Ελέγχου είναι κοινή για τα 18 ΕΠ.
- Οι *Ενδιάμεσοι Φορείς (ΕΦ)*, στους οποίους δύναται να ανατεθεί η διαχείριση μέρους ενός ΕΠ ή συγκεκριμένα καθήκοντα της Διαχειριστικής Αρχής υπό την ευθύνη της.

Επίσης, έχει οριστεί η *Εθνική Αρχή Συντονισμού (ΕΑΣ)*, η οποία αποτελεί επιτελικό φορέα για τον εθνικό συντονισμό σε θέματα ΕΣΠΑ 2014-2020 και ασκεί καθήκοντα συνδέσμου με την ΕΕ. Υπάγεται στη ΓΓΔΕ & ΕΣΠΑ.

Οι Αρχές/ φορείς που έχουν οριστεί στο πλαίσιο του ΣΔΕ εφαρμόζουν συγκεκριμένες Διαδικασίες, ώστε να διασφαλίζεται η χρηστή δημοσιονομική διαχείριση των πόρων του ΕΣΠΑ 2014-2020. Οι Διαδικασίες αυτές συνοδεύονται από τυποποιημένα έντυπα και οδηγούς. Το σύνολο αυτών των εγγράφων αποτελεί το «*Εγχειρίδιο Διαδικασιών ΣΔΕ*» το οποίο παρέχεται προς εφαρμογή σε όλες τις Αρχές/ φορείς.

Στο «*Εγχειρίδιο Διαδικασιών ΣΔΕ*» έχουν συμπεριληφθεί Διαδικασίες και μέτρα για την πρόληψη και καταπολέμηση της απάτης που αποσαφηνίζουν λειτουργικές ροές, μηχανισμούς και αρμοδιότητες, συντελώντας στην υλοποίηση των στόχων 5 και 3 της Στρατηγικής. Συγκεκριμένα, στο Εγχειρίδιο περιλαμβάνονται:

- ✓ Η Διαδικασία «ΔVIII_1 Αξιολόγηση Κινδύνων Απάτης» για την εφαρμογή της οποίας χρησιμοποιείται το Εργαλείο Αξιολόγησης Κινδύνων Απάτης της ΕΕ [EGESIF 14-0021-00 (16/06/2014)]. Η Διαδικασία:
 - προβλέπει τη συγκρότηση Ομάδας Αξιολόγησης Κινδύνων Απάτης, αλλά και τον ορισμό ενός Υπεύθυνου για θέματα Απάτης σε κάθε ΔΑ ο οποίος, μεταξύ άλλων αρμοδιοτήτων, εκπροσωπεί την Ομάδα στο Εσωτερικό Δίκτυο Συνεργασίας για τη Στρατηγική κατά της Απάτης
 - καθορίζει την έναρξη και τη συχνότητα της αξιολόγησης κινδύνων απάτης (η 1^η αξιολόγηση το Μάρτιο 2016 και στη συνέχεια κάθε έτος ή κάθε 2 έτη)
 - περιγράφει τα βήματα για την αξιολόγηση αυτή, η οποία καλύπτει τις κρίσιμες διεργασίες του ΣΔΕ και καταλήγει σε προτάσεις για τη λήψη μέτρων
 - προβλέπει ότι κατά τη διαδικασία αξιολόγησης συνεκτιμώνται, εκτός από τα προκαθορισμένα στοιχεία του Εργαλείου και άλλα στοιχεία που τηρούνται σε σχετικά αρχεία, όπως τυχόν αναφορές υπονοιών απάτης
 - προβλέπει ότι σε περίπτωση απόφασης για τη λήψη μέτρων πρόληψης και καταπολέμησης της απάτης, καθορίζεται ο υπεύθυνος και το χρονοδιάγραμμα υλοποίησής τους, ενώ εξασφαλίζεται η συστηματική παρακολούθησή τους.

Τυποποιημένα Έντυπα της Διαδικασίας είναι:

- Η Απόφαση ορισμού του Υπεύθυνου για θέματα Απάτης της ΔΑ και συγκρότησης της Ομάδας Αξιολόγησης Κινδύνων Απάτης
 - Το Εργαλείο της ΕΕ και οι οδηγίες χρήσης του.
- ✓ Διαδικασίες προληπτικών ελέγχων για τις δημόσιες συμβάσεις (ΔII_2, ΔII_3 και ΔII_4), Διαδικασίες επαληθεύσεων (ΔII_5, ΔII_6, ΔII_7, ΔII_11) και η Διαδικασία Δ.III_4: *Επιθεώρηση από Αρχή Πιστοποίησης*, μέσω των οποίων διασφαλίζεται η πρόληψη, η έγκαιρη ανίχνευση αστοχιών, ο εντοπισμός παρατυπιών συμπεριλαμβανομένων αυτών που ενέχουν ενδείξεις απάτης και προσδιορίζονται απαιτούμενες διορθώσεις/ ανακτήσεις. Για τη δειγματοληψία των επιτόπιων επαληθεύσεων, αξιοποιείται μια μεθοδολογία εκτίμησης κινδύνου. Κατά τη διενέργεια των παραπάνω Διαδικασιών, για την ανίχνευση ενδείξεων απάτης αξιοποιούνται οι κατευθύνσεις και οι οδηγίες που περιλαμβάνονται στα έγγραφα της ΕΕ για τις κόκκινες σημαίες και την ανίχνευση ύποπτων περιστατικών.
 - ✓ Η Διαδικασία «ΔVIII_2: Εξέταση ενδείξεων απάτης και αναφορά υπονοιών απάτης», η οποία εφαρμόζεται σε περίπτωση ένδειξης απάτης, δηλαδή όταν εντοπίζεται παρατυπία που εκτιμάται ότι υποκρύπτει *πρόθεση*. Η Διαδικασία αυτή, η οποία συνοδεύεται από αναλυτικό διάγραμμα ροής, περιγράφει τις ενέργειες εξέτασης/ διερεύνησης της υπόθεσης και την τεκμηρίωση του αποτελέσματος από τη ΔΑ, καθώς και τις ενέργειες που πρέπει να γίνουν, όταν η διερεύνηση αυτή καταλήξει σε υπόνοια απάτης και κυρίως:
 - την προώθηση του φακέλου της υπόθεσης στη ΓΕΓΚΑΔ - Ελληνική AFCOS, προκειμένου να τη διαβιβάσει στις αρμόδιες εθνικές Αρχές (έρευνας ή δικαστικές)
 - την αναφορά της υπόνοιας απάτης στην ΕΕ
 - την υιοθέτηση προληπτικών και διορθωτικών μέτρων.

Τυποποιημένο έντυπο της Διαδικασίας ΔVIII_2 αποτελεί η *Οδηγία Ο.ΔVIII_2_1 με όλους τους ορισμούς για παρατυπίες και θέματα απάτης*.

- ✓ Η Διαδικασία «*ΔVIII_3: Υποδοχή και εξέταση καταγγελιών*», η οποία συνοδεύεται από αναλυτικό διάγραμμα ροής και περιγράφει με σαφήνεια όλο το μηχανισμό που σχεδιάστηκε για τη διαχείριση καταγγελιών σε σχέση με τις Διαρθρωτικές Δράσεις (εμπλεκόμενες Αρχές/ φορείς, τρόπος χειρισμού και ενέργειες που γίνονται κατά περίπτωση, ενημέρωση για την έκβαση κάθε υπόθεσης). Αρμόδια Εθνική Αρχή υποδοχής και εξέτασης καταγγελιών που αφορούν σε συγχρηματοδοτούμενες Δράσεις είναι η ΓΕΓΚΑΔ - Ελληνική AFCOS.

Σημειώνεται ότι σε αυτές τις δύο Διαδικασίες (*ΔVIII_2 και ΔVIII_3*), ο ρόλος της ΓΕΓΚΑΔ-Ελληνική AFCOS είναι πολύ σημαντικός, καθώς η ΓΕΓΚΑΔ διασφαλίζει την ενημέρωση των Αρχών/ φορέων του ΣΔΕ για τα πορίσματα των αρμόδιων εθνικών Αρχών σε σχέση με την εξέλιξη και έκβαση των υποθέσεων (follow up), ώστε να προβαίνουν στη λήψη των κατάλληλων διορθωτικών και προληπτικών μέτρων.

- ✓ Η Διαδικασία *ΔIII_3 «Αναφορά Παρατυπιών στην ΕΕ»* περιγράφει τον τρόπο και χρόνο αναφοράς στην ΕΕ των παρατυπιών και υπονοιών απάτης από τις Αρχές/ φορείς του ΣΔΕ (ΔΑ/ ΕΦ, ΑΠ, ΕΔΕΛ), σύμφωνα με το άρθρο 122 του Καν. (ΕΕ) 1303/2013 και τους Καν. 1970/ 2015 και 1974/2015. Στην περίπτωση που εντοπιστεί υπόνοια απάτης στις Διαρθρωτικές Δράσεις από άλλες αρμόδιες εθνικές αρχές/ όργανα, υπάρχει ενημέρωση μέσω της ΓΕΓΚΑΔ - Ελληνική AFCOS. Η διαβίβαση των στοιχείων γίνεται μέσω του συστήματος διαχείρισης παρατυπιών (IMS: Irregularity Management System) της Επιτροπής. Αρμόδιος εθνικός φορέας για την ανακοίνωση των παρατυπιών και υπονοιών απάτης στην ΕΕ είναι η Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου (ΕΔΕΛ) του Υπουργείου Οικονομικών.

Η εφαρμογή των Διαδικασιών του ΣΔΕ υποστηρίζεται από το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα (ΟΠΣ), το οποίο αποτελεί και στη νέα Προγραμματική Περίοδο 2014-2020, κεντρικό εργαλείο διαχείρισης αλλά και μέσο ηλεκτρονικής ανταλλαγής δεδομένων μεταξύ όλων των εμπλεκόμενων Αρχών/ φορέων (Δικαιούχων, ΔΑ/ΕΦ, Αρχής Πιστοποίησης, Αρχής Ελέγχου). Στο ΟΠΣ καταχωρίζονται όλα τα απαραίτητα στοιχεία για τα συγχρηματοδοτούμενα Προγράμματα και Πράξεις του ΕΣΠΑ, καθώς και δεδομένα που αφορούν στις Διαδικασίες του ΣΔΕ.

Επίσης, ειδικά για τις κρατικές ενισχύσεις, χρησιμοποιούνται:

- Το *Πληροφοριακό Σύστημα Διαχείρισης Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ)*, το οποίο έχει σχεδιαστεί ώστε να διαχειρίζεται τον πλήρη κύκλο ζωής (lifecycle management) ενός επιχειρηματικού σχεδίου από την υποβολή μέχρι και την τήρηση μακροχρόνιων υποχρεώσεων.
- το *Πληροφοριακό Σύστημα Σώρευσης Κρατικών Ενισχύσεων (SACS)*, στο οποίο εισάγονται όλες οι ενισχύσεις (εθνικές και συγχρηματοδοτούμενες) με στόχο να ελέγχονται τα όρια σώρευσης σύμφωνα με τους κανόνες κρατικών ενισχύσεων.

2.2 Η εφαρμογή του Σχεδίου Δράσης

Στο αρχικό Σχέδιο Δράσης που καταρτίστηκε το Μάιο του 2014, ως αναπόσπαστο τμήμα της Στρατηγικής κατά της Απάτης στις Διαρθρωτικές Δράσεις, εντάχθηκαν 38 ενέργειες/δράσεις, ενώ κατά την εφαρμογή του κρίθηκε σκόπιμο να προστεθούν δύο ακόμη ενέργειες για την ενίσχυση της ευαισθητοποίησης (οι δράσεις 1.9 και 5.3.6). Οι ενέργειες που περιλαμβάνονται στο Σχέδιο αποσκοπούν στην επίτευξη των Στόχων της Στρατηγικής και στην κάλυψη όλων των επιμέρους στοιχείων του Συστήματος Διαχείρισης της Απάτης (Σχήμα 1).

Οι Αρχές/ φορείς, που ανέλαβαν την υλοποίηση, προχώρησαν άμεσα στην εφαρμογή του Σχεδίου, προκειμένου να επιτευχθούν τα χρονοδιαγράμματα και οι επιμέρους δείκτες.

Το Σχέδιο Δράσης παρακολουθείται συστηματικά μέσω της ενημέρωσης του σχετικού αρχείου από την ΕΥΘΥ/ ΓΓΔΕ & ΕΣΠΑ, ως προς την εξέλιξη κάθε ενέργειας. Στο αρχείο σημειώνεται αν η ενέργεια έχει ολοκληρωθεί ή βρίσκεται σε εξέλιξη, δίνονται αναλυτικά στοιχεία που τεκμηριώνουν την υλοποίησή της και καταγράφονται επιπλέον παρατηρήσεις/ διευκρινήσεις, όπου απαιτείται.

Στη συνέχεια ακολουθεί μία συνοπτική επισκόπηση της υλοποίησης, όπου οι ενέργειες/ δράσεις έχουν ομαδοποιηθεί με βάση τον τύπο των παρεμβάσεων (νομοθετικές ρυθμίσεις, συνεργασίες, μελέτες, Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου, εκπαιδεύσεις, κλπ.), ενώ σε κάθε περίπτωση αναφέρεται η αρίθμηση με την οποία οι δράσεις έχουν καταγραφεί στο Σχέδιο Δράσης (κεφάλαιο 4 του παρόντος εγγράφου).

2.2.1 Ολοκληρωμένες Δράσεις:

Νομοθετικές ρυθμίσεις

- ✓ Ρυθμίσεις για την Υποχρέωση δήλωσης περιουσιακής κατάστασης (*Δράση 1.4*):
 - Στο Ν. 4281/2014 Μέρος ΣΤ', άρθρο 222, εκτός από τις συνήθεις κατηγορίες υπόχρεων, προστέθηκαν: οι Προϊστάμενοι, οι Αναπληρωτές Προϊστάμενοι και οι Προϊστάμενοι Μονάδων όλων των Ειδικών Υπηρεσιών και των λοιπών φορέων που ασκούν καθήκοντα ή/ και αρμοδιότητες διαχείρισης, εφαρμογής, συντονισμού και ελέγχου στο πλαίσιο των συγχρηματοδοτούμενων δράσεων.
 - Επίσης, μέσω του Ν. 4314/2014 (άρθρο 38, παρ. 4), στην υποχρέωση υποβολής δήλωσης περιουσιακής κατάστασης κατά τις διατάξεις του Ν. 4281/2014, εμπίπτει και το προσωπικό που υπηρετεί σε Ειδικές Υπηρεσίες του ΕΣΠΑ, στην Κεντρική Υπηρεσία της ΜΟΔ ΑΕ και σε Ενδιάμεσους Φορείς και απασχολείται σε δραστηριότητες που αφορούν στην αξιολόγηση πράξεων, στις επαληθεύσεις και στις πληρωμές.

Η υποβολή αυτής της δήλωσης γίνεται σύμφωνα με τη διαδικασία που έχει καθοριστεί σε εθνικό επίπεδο στο Ν. 4281/2014.

- ✓ Η πρόβλεψη για την υποχρέωση δήλωσης μη σύγκρουσης συμφερόντων από το προσωπικό που υπηρετεί σε Ειδικές Υπηρεσίες του ΕΣΠΑ, στην Κεντρική Υπηρεσία της ΜΟΔ ΑΕ και σε Ενδιάμεσους Φορείς και απασχολείται σε δραστηριότητες που αφορούν στην αξιολόγηση πράξεων, στις επαληθεύσεις και στις πληρωμές. Εκτός από τη σχετική νομοθετική πρόβλεψη (Ν. 4314/2014, άρθρο 38, παρ. 5), σχεδιάστηκε τυποποιημένο έντυπο αυτής της Δήλωσης, το οποίο έχει ενσωματωθεί στο ΣΔΕ των ΕΠ του ΕΣΠΑ 2014-2020 (Στόχος ΕΑΑ) και υποβάλλεται στην Κεντρική Υπηρεσία της ΜΟΔ ΑΕ σύμφωνα με σχετικές οδηγίες που έχουν εκδοθεί από την ΕΥΘΥ (*Δράση 1.5*).
- ✓ Η υποβολή δηλώσεων σχετικά με τη σύγκρουση συμφερόντων από τα μέλη, τις ελεγκτικές ομάδες, και τους υπαλλήλους των υποστηρικτικών Υπηρεσιών της ΕΔΕΛ, οι οποίες τηρούνται στη γραμματεία της ΕΔΕΛ (*Δράση 1.7*).
- ✓ Η εισαγωγή νομοθετικής ρύθμισης σε σχέση με τη μη σύγκρουση συμφερόντων από Δικαιούχους (ως Αναθέτουσες Αρχές) - *Δράση 5.1.8*, ολοκληρώθηκε το 2016, καθώς σχετικές διατάξεις έχουν περιληφθεί στο άρθρο 24 του νέου Νόμου 4412/2016 (ΦΕΚ 147/Α/8.8.2016) για τις Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ).
- ✓ Η εισαγωγή νομοθετικών ρυθμίσεων σε επίπεδο χώρας για την προστασία των υπαλλήλων-whistle blowing (*Δράση 5.3.1*). Η δράση ολοκληρώθηκε το 2014, καθώς σχετικές διατάξεις περιλήφθηκαν στο Ν.4254/2014/ Α'85 (άρθρο πρώτο, παράγραφος ΙΕ.3-ΙΕ.20), όπως τροποποιήθηκε με το Ν. 4258/2014 Α' 94 (άρθρο 32). Επισημαίνεται ότι βελτιώσεις του νομοθετικού πλαισίου για την

προστασία των μαρτύρων δημοσίου συμφέροντος, που κρίθηκε ότι έπρεπε να γίνουν μετά το 2015, συμπεριλήφθηκαν ως συγκεκριμένη Δράση (υπ' αριθμ. 28) στο Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο κατά της Διαφθοράς, το οποίο υλοποιείται από τη Γενική Γραμματεία για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς (ΓΕΓΚΑΔ). Ως εκ τούτου, η υλοποίησή τους παρακολουθείται πλέον από τη ΓΕΓΚΑΔ.

- ✓ Η δημιουργία Μητρώου Δημοσιονομικών Ελεγκτών και ελεγκτών της ΕΔΕΛ (*1^ο τμήμα της Δράσης 5.1.9*). Το συγκεκριμένο Μητρώο καταρτίστηκε το 2014 βάσει της Υ.Α. υπ. αρ. 2/95230/0004 /24-10-2013 (ΦΕΚ 2730/Β' /25-10-2013).

Συνεργασίες σε εθνικό επίπεδο:

- ✓ Τον Ιανουάριο του 2014, με πρωτοβουλία της ΓΓΔΕ & ΕΣΠΑ προτάθηκε η δημιουργία Δικτύου Συνεργασίας για την Εθνική Στρατηγική κατά της απάτης στις Διαρθρωτικές Δράσεις μεταξύ των ΓΓΔΕ & ΕΣΠΑ, ΕΔΕΛ, ΣΔΟΕ, Εθνικού Συντονιστή κατά της Διαφθοράς και Γενικού Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης. Το δίκτυο αυτό αξιοποιήθηκε πλήρως στην ανάπτυξη της Στρατηγικής και την κατάρτιση του Σχεδίου Δράσης και μέχρι τον ορισμό της AFCOS, μέσω εποικοδομητικών συναντήσεων και παροχής κειμένων και στοιχείων (*Δράση 2.2*).

Η ΓΕΓΚΑΔ, με τον επίσημο ορισμό της ως Ελληνικής AFCOS που συντονίζει τις αρμόδιες αρχές/φορείς έρευνας και καταπολέμησης της απάτης, αλλά και βάσει των άλλων αρμοδιοτήτων που έχει αναλάβει (όπως ο συντονισμός και επιχειρησιακός σχεδιασμός εθνικών ελεγκτικών μηχανισμών), θέτει σε νέο πλαίσιο τη δυνατότητα συνεργασιών και ανταλλαγής πληροφοριών, τη σύνδεση μεταξύ διοικητικών και δικαστικών Αρχών για την καταπολέμηση της απάτης και την από κοινού αντιμετώπιση σε επίπεδο χώρας.

- ✓ Η συνεργασία της ΓΓΔΕ & ΕΣΠΑ με την ΓΕΓΚΑΔ-Ελληνική AFCOS είναι συνεχής (*Δράση 2.4*). Ήταν δε ιδιαίτερα εποικοδομητική στο να οριστικοποιηθούν κρίσιμα ζητήματα κατά το σχεδιασμό του ΣΔΕ των ΕΠ του ΕΣΠΑ 2014-2020 (Στόχος ΕΑΑ), για το χειρισμό των υπονοιών απάτης και των καταγγελιών για τα συγχρηματοδοτούμενα έργα.

Μελέτες:

- ✓ Η προσαρμογή της χαρτογράφησης των φορέων με αρμοδιότητα την καταπολέμηση της διαφθοράς, ώστε να συμπεριλάβει και τους φορείς σχετικά με την απάτη (*Δράση 2.3*).
- ✓ Η μελέτη σχετικά με τις απαλλοτριώσεις (*Δράση 4.2*).
- ✓ Η μελέτη ανάπτυξης μεθοδολογίας για εναλλαγή θέσεων εργασίας (job rotation) στην ΠΠ 2014-2020 (*Δράση 1.8*).

Στο πλαίσιο της νομοθετικής πρόβλεψης του άρθρου 37, παρ. 3 του Ν. 4314/2014 για εναλλαγή προσωπικού σε θέσεις εργασίας που αφορούν την αξιολόγηση πράξεων, τις επαληθεύσεις πράξεων και τις πληρωμές («ευαίσθητες» θέσεις), καταρτίστηκε μελέτη που περιγράφει τη μεθοδολογία για την εναλλαγή του προσωπικού στις «ευαίσθητες» θέσεις. Η μεθοδολογία λαμβάνει υπόψη τη νέα κατανομή προσωπικού στις ΔΑ και στην ΑΠ στο πλαίσιο ορισμού των Δομών του νέου ΣΔΕ, τη διατήρηση της συσσωρευμένης τεχνογνωσίας και εμπειρίας που έχει αποκτηθεί και άλλες σημαντικές παραμέτρους. Στοιχεία αυτής της μεθοδολογίας συνεκτιμήθηκαν στο σχέδιο της Υπουργικής Απόφασης για το συνολικό μηχανισμό κινητικότητας των στελεχών που υπηρετούν στις Υπηρεσίες του ΕΣΠΑ 2014-2020.

Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου:

Εντός των επιμέρους χρονοδιαγραμμάτων υλοποιήθηκαν οι ενέργειες που έχουν άμεση σχέση με το ΣΔΕ για τα ΕΠ του ΕΣΠΑ 2014-2020 τα οποία χρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ, το ΕΚΤ και το Ταμείο Συνοχής στο πλαίσιο του Στόχου «Επενδύσεις στην Ανάπτυξη και την Απασχόληση (ΕΑΑ)».

Συγκεκριμένα:

Το 2014 υλοποιήθηκε η πιλοτική εφαρμογή του Εργαλείου Κινδύνων Απάτης της ΕΕ (Annex 1 του εγγράφου EGESIF 14-0021-00, 16/06/2014) από τη ΔΑ του ΕΠ «Ανταγωνιστικότητα και Επιχειρηματικότητα 2007-2013», η οποία αξιοποιήθηκε από την ΕΥΘΥ για τον προσδιορισμό στοιχείων/μέτρων για την καταπολέμηση της απάτης που έπρεπε να συμπεριληφθούν στο νέο ΣΔΕ του ΕΣΠΑ 2014-2020 (*Δράσεις 5.1.1 και 5.1.2*).

Σε επόμενη φάση, υλοποιήθηκαν όλες οι δράσεις του Σχεδίου που αφορούσαν στην κατάρτιση ενός συνεκτικού συνόλου διαδικασιών και αρμοδιοτήτων για την πρόληψη, ανίχνευση και απόκριση σε θέματα απάτης στο νέο ΣΔΕ. Οι δράσεις αυτές, ήταν:

- ✓ Η *Δράση 5.1.4* που αφορούσε στην συγγραφή διακριτής Διαδικασίας για την *Αξιολόγηση Κινδύνων Απάτης* με χρήση του σχετικού Εργαλείου από τις Διαχειριστικές Αρχές (*βλ. κεφάλαιο 2.1 του παρόντος εγγράφου*).
- ✓ Η συγκρότηση, σε εφαρμογή της παραπάνω Διαδικασίας, της *Ομάδας Αξιολόγησης Κινδύνων Απάτης*, αλλά και ο ορισμός ενός *Υπεύθυνου για θέματα Απάτης σε κάθε ΔΑ*. Για το σκοπό αυτό, στη βάση τυποποιημένου εντύπου, εκδόθηκαν οι Αποφάσεις από τους Προϊστάμενους των ΔΑ για τη συγκρότηση της Ομάδας, τον ορισμό Υπεύθυνου για θέματα απάτης σε κάθε ΔΑ και τις αρμοδιότητές τους (*Δράσεις 5.1.4 και 5.1.5*).
- ✓ Η άμεση ενεργοποίηση του Εσωτερικού Δικτύου Συνεργασίας για τη Στρατηγική κατά της Απάτης στα Διαρθρωτικές Δράσεις (άρθρο 52 του Ν. 4314/2014). Στο Δίκτυο συμμετέχουν οι Υπεύθυνοι για θέματα απάτης των 18 ΔΑ και η ΕΥΘΥ με συντονιστικό ρόλο (*Δράση 2.1*).

Η πρώτη τεχνική συνάντηση του Δικτύου έγινε στις 22-23 Φεβρουαρίου 2016 στην Αθήνα, στην οποία συμμετείχαν όλοι οι Υπεύθυνοι για θέματα απάτης των ΔΑ, καθώς και εκπρόσωπος της Αρχής Ελέγχου ως παρατηρητής.

Αξίζει να σημειωθεί, ότι μέσω του Εσωτερικού Δικτύου και την ενεργό συμμετοχή όλων των Υπεύθυνων για θέματα απάτης των ΔΑ, η συνεργασία συνεχίστηκε και μετά την τεχνική συνάντηση, προκειμένου να υλοποιηθεί έγκαιρα και ορθά η 1^η Αξιολόγηση Κινδύνων Απάτης.

Στο πλαίσιο αυτής της συνεργασίας και δεδομένου ότι το Εγχειρίδιο ΣΔΕ 2014-2020 είναι κοινό και για τις 18 ΔΑ, το Δίκτυο προέβη σε προσαρμογή και βελτιστοποίηση του Εργαλείου της ΕΕ ως προς τη συμπεριληψη όλων των υφιστάμενων μέτρων ελέγχου που έχει εισάγει η Ελλάδα στις Διαδικασίες του Εγχειριδίου ΣΔΕ 2014-2020 και τα οποία συμβάλλουν στην πρόληψη και αντιμετώπιση της απάτης στις Διαρθρωτικές Δράσεις (προληπτικοί έλεγχοι δημοσίων συμβάσεων, επαληθεύσεις, κλπ). Το Εργαλείο, όπως έχει προσαρμοστεί, αποτελεί τυποποιημένο έντυπο της «*ΔVIII_1 Αξιολόγηση Κινδύνων Απάτης*» για εφαρμογή από τις Ομάδες.

- ✓ Η πραγματοποίηση της 1^{ης} Αξιολόγησης Κινδύνων Απάτης από όλες τις ΔΑ, το Μάρτιο του 2016 (όπως προβλεπόταν στη σχετική Διαδικασία) και η κοινοποίηση των αποτελεσμάτων στην ΕΥΘΥ (*Δράσεις 5.1.4 και 2.1*).

- ✓ Η κατάρτιση διακριτών Διαδικασιών και αντίστοιχων διαγραμμάτων ροής για την *Εξέταση ενδείξεων απάτης και αναφορά υπονοιών απάτης, την Υποδοχή και εξέταση καταγγελιών και την Αναφορά παρατυπιών στην ΕΕ*, στις οποίες περιγράφονται αναλυτικά οι εμπλεκόμενες Αρχές/ φορείς, ο τρόπος χειρισμού και οι ενέργειες που γίνονται κατά περίπτωση, καθώς και η ενημέρωση της OLAF για τις υπόνοιες απάτης που αφορούν στις Διαρθρωτικές Δράσεις (βλ. κεφάλαιο 2.1 του παρόντος εγγράφου). Μέσω αυτών των Διαδικασιών επιτεύχθηκε η ολοκλήρωση των Δράσεων 5.2.1, 5.2.2, 5.3.2, 5.3.3, 5.3.4, 5.3.5, 3.1 και 3.2 του Σχεδίου Δράσης.

Εκπαιδευτικές δράσεις (1.6, 5.1.6, 5.1.7, 5.2.5 και 5.1.10):

- ✓ το Μάρτιο του 2015, πραγματοποιήθηκε σεμινάριο για την «Πρόληψη και Καταπολέμηση της Απάτης στις Διαρθρωτικές Δράσεις» με τη μορφή εικονικής τάξης, σε όλες τις Διαχειριστικές Αρχές, με ιδιαίτερα υψηλή συμμετοχή του προσωπικού (72%). Το σεμινάριο διοργανώθηκε από την ΕΥΘΥ σε συνεργασία με τη ΜΟΔ ΑΕ και κάλυψε τα ακόλουθα θέματα:

- Πλαίσιο απαιτήσεων και εισαγωγή στις βασικές έννοιες/ ορισμούς
- Στρατηγική και Σύστημα κατά της Απάτης στις Διαρθρωτικές Δράσεις
- Εισαγωγή στο εργαλείο αξιολόγησης κινδύνων απάτης
- «Κόκκινες σημαίες».

Η εκπαίδευση μαγνητοσκοπήθηκε και είναι διαθέσιμη προς παρακολούθηση μέσω του συστήματος e-learning της ΜΟΔ από όλο το προσωπικό των Ειδικών Υπηρεσιών του ΣΔΕ ΕΣΠΑ 2014-2020.

- ✓ το Φεβρουάριο του 2016, στην 1^η τεχνική συνάντηση του Εσωτερικού Δικτύου στην οποία συμμετείχαν όλοι οι Υπεύθυνοι για θέματα απάτης των ΔΑ, καθώς και εκπρόσωπος της Αρχής Ελέγχου ως παρατηρητής, παρουσιάστηκαν οι έννοιες, οι αρμοδιότητες και οι Διαδικασίες του νέου ΣΔΕ για την πρόληψη, την ανίχνευση και αναφορά περιπτώσεων απάτης και το χειρισμό καταγγελιών. Οι παρουσιάσεις έγιναν από την ΕΥΘΥ, με τη μορφή διαδραστικής εκπαίδευσης, η οποία και ολοκληρώθηκε με ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής που κλήθηκαν να απαντήσουν όλοι οι συμμετέχοντες. Επιπλέον έγινε εκπαίδευση σε σχέση με την εφαρμογή του Εργαλείου Αξιολόγησης Κινδύνων Απάτης, ώστε να μεταφερθεί η γνώση στις Ομάδες Αξιολόγησης Κινδύνων απάτης των ΔΑ και να υλοποιηθεί η 1^η Αξιολόγηση.

- ✓ Το Μάιο του 2016, πραγματοποιήθηκε αντίστοιχο σεμινάριο σε όλο το προσωπικό της ΔΑ ΕΠ «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση». Η εκπαίδευση έγινε από τους Υπεύθυνους Απάτης της ΔΑ σε συνεργασία με την ΕΥΘΥ.

- ✓ Σε σχέση με την εκπαίδευση του προσωπικού της ΕΔΕΛ και των ελεγκτών που είναι εγγεγραμμένοι στο σχετικό Μητρώο (*Δράση 5.1.10*): Στο πλαίσιο του εκπαιδευτικού προγράμματος που διοργανώνεται από το ΕΚΔΔΑ σε συνεργασία με τη ΓΔΔΕ περιλαμβάνεται η ενότητα: «Συμμετοχή της Αρχής Ελέγχου στις Δράσεις για την πρόληψη και καταπολέμηση της Απάτης» που καλύπτει τα ακόλουθα θέματα:

- Διάκριση της απάτης από την παρατυπία/ «Κόκκινες Σημαίες»
- Υποχρεώσεις ελεγκτών
- Συνεργασία της Αρχής Ελέγχου με άλλους φορείς.

Από το Σεπτέμβριο του 2015 έως τον Ιούνιο του 2016 έχουν υλοποιηθεί ήδη 11 εκπαιδευτικά σεμινάρια με το παραπάνω περιεχόμενο. Η εκπαίδευση πραγματοποιείται σταδιακά, ανάλογα με τον προγραμματισμό των ελεγκτικών αποστολών.

- Το Δεκέμβριο του 2016 σχεδιάστηκε από την ΕΥΘΥ επιμορφωτικό πρόγραμμα σε Δικαιούχους για το ΣΔΕ, στο πλαίσιο του οποίου υπάρχει στοχευμένη ενημέρωση/ εκπαίδευση σε θέματα καταπολέμησης της απάτης (*Δράση 5.1.7*). Το σεμινάριο υλοποιείται μέσω του Εθνικού Κέντρου

Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (ΕΚΔΔΑ) και για το 1^ο εξάμηνο του 2017 έχουν προγραμματιστεί 6 κύκλοι εκπαιδεύσεων. Ο 1^{ος} κύκλος έχει ήδη υλοποιηθεί (13-17 Φεβρ. 2017).

Εκτός από τις παραπάνω αρχικές εκπαιδευτικές παρεμβάσεις, στο Σχέδιο Δράσης έχει προβλεφθεί ότι η εκπαίδευση θα παρέχεται σε τακτική βάση, ανάλογα με τις ανάγκες των Υπηρεσιών που εμπλέκονται στη διαχείριση και έλεγχο του ΕΣΠΑ 2014-2020.

Ενίσχυση ευαισθητοποίησης:

Για την ενίσχυση της ευαισθητοποίησης, έχουν υλοποιηθεί όλες οι σχετικές ενέργειες και συγκεκριμένα:

- ✓ Η υπογραφή Επίσημης Δήλωσης Πολιτικής κατά της απάτης στις Διαρθρωτικές Δράσεις από το Γενικό Γραμματέα Δημοσίων Επενδύσεων-ΕΣΠΑ, η ανάπτυξη ηλεκτρονικού φυλλαδίου ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης σε θέματα πρόληψης της απάτης, η αποστολή τους σε όλες τις Διαχειριστικές Αρχές και η δημοσιοποίησή τους στις ιστοσελίδες του ΕΣΠΑ και των ΕΠ (*Δράσεις 1.1, 1.2, 1.3*).
- ✓ Η δημιουργία μόνιμης διακριτής ενότητας στην επίσημη ιστοσελίδα του ΕΣΠΑ, αλλά και στην e-βιβλιοθήκη για την καταπολέμηση της απάτης, από το 2014 (*Δράση 1.9*). Στις ενότητες αυτές, αναρτάται κάθε σχετικό έγγραφο, όπως η Εθνική Στρατηγική, οι Οδηγοί της OLAF και το εκπαιδευτικό υλικό συνεδρίων και σεμιναρίων.
- ✓ Η δημοσιοποίηση του μηχανισμού καταγγελιών για τα συγχρηματοδοτούμενα έργα (*Δράση 5.3.6*). Στην επίσημη ιστοσελίδα του ΕΣΠΑ 2014-2020 και στις ιστοσελίδες των ΕΠ 2014-2020, στο τέλος του 2015, δημιουργήθηκε συγκεκριμένο banner που πληροφορεί όλους τους εμπλεκόμενους στις Διαρθρωτικές Δράσεις και το ευρύ κοινό, ότι σε περίπτωση υποβολής μίας καταγγελίας σχετικά με συγχρηματοδοτούμενα έργα, θα πρέπει να απευθυνθούν στην Γενική Γραμματεία για την Καταπολέμηση της Διαφθοράς - Ελληνική AFCOS.

Επίσης στην πρότυπη φόρμα της απόφασης χρηματοδότησης για κρατικές ενισχύσεις έχει ήδη ενσωματωθεί αντίστοιχο κείμενο που ενημερώνει τους Δικαιούχους-επενδυτές για την υποβολή καταγγελιών σχετικά με συγχρηματοδοτούμενα έργα.

Πληροφοριακά Συστήματα:

Όσον αφορά στα πληροφοριακά συστήματα, έχουν ολοκληρωθεί:

- ✓ Η 1^η και 2^η φάση της δράσης 5.1.3 «*τεχνολογική και λειτουργική αναβάθμιση του ΟΠΣ 2014-2020*». Το ΟΠΣ, ως κεντρικό πληροφοριακό σύστημα για τα συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα/ έργα, έχει προσαρμοστεί για τη νέα Προγραμματική Περίοδο και βρίσκεται σε παραγωγική λειτουργία από το 2015 για την υποβολή αιτήματος πληρωμής (1^η φάση). Το 2^ο τρίμηνο του 2016 (Q2/2106) ολοκληρώθηκε και η πιλοτική λειτουργία του για τις διαδικασίες επαληθεύσεων και ελέγχων.
- ✓ Η *Δράση 4.1* που αφορά στη «*δοκιμαστική λειτουργία του εργαλείου ARACHNE*». Η δοκιμαστική λειτουργία του ARACHNE για την ΠΠ 2007-2013 τέθηκε σε εφαρμογή το 2014. Δεδομένου ότι το σύστημα δεν ήταν σε πλήρη ανάπτυξη και τα στοιχεία που δόθηκαν προς επεξεργασία στην ΕΕ ήταν περιορισμένα, τα αποτελέσματα που εξήχθησαν αφορούσαν ορισμένο μόνο αριθμό δεικτών. Κατά συνέπεια, η πιλοτική εφαρμογή δεν οδήγησε σε πλήρη συμπεράσματα λόγω της περιορισμένης επιχειρησιακής χρήσης του εργαλείου.

2.2.2 Δράσεις σε εξέλιξη:

- Η 3^η και 4^η φάση της Δράσης 5.1.3 «*τεχνολογική και λειτουργική αναβάθμιση του ΟΠΣ 2014-2020*». Όπως αναφέρθηκε, το ΟΠΣ έχει προσαρμοστεί για τη νέα Προγραμματική Περίοδο από το 2015. Σε εξέλιξη βρίσκονται οι ενέργειες για να τεθούν σε παραγωγική λειτουργία όλες οι διαδικασίες σχετικά με τη διαχείριση Πράξεων (3^η φάση - αναμένεται να ολοκληρωθεί το Q2/2017). Επίσης έχουν ξεκινήσει ήδη οι ενέργειες για την πλήρη τεχνολογική και λειτουργική του αναβάθμιση, με στόχο την αυτοματοποίηση όλων των απαιτούμενων διαδικασιών, την ολοκλήρωση λειτουργικών ροών και διαχείρισης εγγράφων, την υποστήριξη ηλεκτρονικών υπογραφών, κλπ (4η φάση - αναμένεται να ολοκληρωθεί το Q4/2017). Στη φάση αυτή θα ολοκληρωθούν και οι διαδικασίες που αφορούν τη διαχείριση των ΕΠ.
- Το 2^ο τμήμα της Δράσης 5.1.9 για τη δημιουργία/ κατάρτιση του Μητρώου Εμπειρογνομώνων της ΕΔΕΛ.
- Η Δράση 5.2.3 «*Παρακολούθηση και επεξεργασία στοιχείων για ενδεχόμενη απάτη μέσω πληροφοριακών εργαλείων*». Τα πληροφοριακά συστήματα (ΟΠΣ, ΠΣΚΕ, SACS) αξιοποιούνται πλήρως για την άντληση και έλεγχο δεδομένων που αφορούν στα Προγράμματα, τις Πράξεις, αλλά και την παρακολούθηση Διαδικασιών. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι η δειγματοληψία για τον προγραμματισμό των επιτόπιων επαληθεύσεων λαμβάνει υπόψη μία εκτίμηση κινδύνου Πράξεων/ Δικαιούχων που βασίζεται σε άντληση δεδομένων από το ΟΠΣ και απόδοση τιμής σε παράγοντες/ δείκτες κινδύνου (π.χ. Δικαιούχοι που υλοποιούν πολλά έργα ταυτόχρονα, τροποποιήσεις, δημοσιονομικές διορθώσεις, κλπ). Κατά την αναβάθμιση των πληροφοριακών συστημάτων, εξετάζεται η άντληση και άλλων στοιχείων που θα μπορούσαν να συμβάλουν στην ανίχνευση απάτης.
- Η Δράση 5.2.4 που αφορά σε «*τεχνικές προσαρμογές για την πρόσβαση του ΣΔΟΕ και της AFCOS στις ειδικές βάσεις δεδομένων για τις Διαρθρωτικές Δράσεις (όπως το ΟΠΣ)*». Η πρόσβαση της AFCOS στο ΟΠΣ έχει ήδη πραγματοποιηθεί (Δεκέμβριος 2016). Η πρόσβαση του ΣΔΟΕ σε ειδικές βάσεις δεδομένων για τις Διαρθρωτικές Δράσεις αναμένεται να υλοποιηθεί εντός του 2017.
- Η Δράση 5.2.6 που αφορά σε εκπαιδευτικά σεμινάρια στις Υπηρεσίες που εμπλέκονται στη διαχείριση και έλεγχο των διαρθρωτικών Δράσεων για τεχνικές ελέγχου που εφαρμόζει το ΣΔΟΕ. Η Δράση προγραμματίζεται να υλοποιηθεί το χρονικό διάστημα: Δεκέμβριος 2017 - τέλος 1^{ου} τετραμήνου 2018.

2.2.3 Συμπεράσματα

Από την επισκόπηση του Σχεδίου Δράσης κατά της απάτης στις Διαρθρωτικές Δράσεις, το Σχέδιο έχει υλοποιηθεί σχεδόν στο σύνολό του, και καθώς ανταποκρίνεται σε όλα τα επιμέρους στοιχεία του κυκλικού Συστήματος Διαχείρισης της Απάτης, εξυπηρετεί πλήρως τους στόχους της Στρατηγικής.

Όλες σχεδόν οι δράσεις του ολοκληρώθηκαν και επιτεύχθηκαν οι επιμέρους δείκτες. Οι ενέργειες που βρίσκονται σε εξέλιξη εμφανίζουν κάποια απόκλιση από τα αρχικά χρονοδιαγράμματα, αλλά έχουν ήδη δρομολογηθεί.

Σημειώνεται ότι η πρόοδος υλοποίησης του Σχεδίου απέσπασε από την Task Force Greece και τις Υπηρεσίες της ΕΕ ιδιαίτερα θετικά σχόλια στις τεχνικές συναντήσεις που πραγματοποιήθηκαν για το σκοπό αυτό, με την πιο πρόσφατη συνάντηση να πραγματοποιείται το Μάρτιο του 2016 και να αποτιμά ότι το Σχέδιο έχει υλοποιηθεί με επιτυχία εκ μέρους της ΓΓΔΕ & ΕΣΠΑ.

3. Προσδιορισμός των στοιχείων προς επικαιροποίηση

Στη βάση της παραπάνω επισκόπησης και ανάλυσης, η επικαιροποίηση της Εθνικής Στρατηγικής κατά της απάτης στις Διαρθρωτικές Δράσεις αφορά μόνο στον επαναπροσδιορισμό των χρονοδιαγραμμάτων ολοκλήρωσης των δράσεων που βρίσκονται σε εξέλιξη.

4. Το επικαιροποιημένο Σχέδιο Δράσης για την καταπολέμηση της Απάτης στις Διαρθρωτικές Δράσεις

Το επικαιροποιημένο Σχέδιο Δράσης για την καταπολέμηση της Απάτης στις Διαρθρωτικές Δράσεις περιλαμβάνει το σύνολο των ενεργειών/δράσεων και την εξέλιξή τους από το 2014, ώστε να αποτυπώνεται η συνολική εικόνα υλοποίησης και επίτευξης της Στρατηγικής (επισυναπτόμενο excel). Τα στοιχεία που επικαιροποιήθηκαν σε αυτό επισημαίνονται με μπλε φόντο.

Το Σχέδιο Δράσης θα συνεχίσει να παρακολουθείται μέχρι και την ολοκλήρωση των δράσεων για τις οποίες τροποποιήθηκε το χρονοδιάγραμμα.

Με δεδομένο ότι το *Σύστημα Διαχείρισης της Απάτης*, που αποτελεί ένα μοντέλο συνεχούς παρακολούθησης, πρόληψης και βελτίωσης (*Σχήμα 1*), έχει ενσωματωθεί πλήρως στο Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ) των ΕΠ του ΕΣΠΑ 2014-2020 (Στόχος ΕΑΑ), η πρόληψη και καταπολέμηση της απάτης θα διασφαλίζεται πλέον συστηματικά μέσω:

- ✓ της εφαρμογής των σχετικών Διαδικασιών του ΣΔΕ σε όλη τη διάρκεια της νέας Προγραμματικής Περιόδου
- ✓ της λειτουργίας του Εσωτερικού Δικτύου Συνεργασίας για τη Στρατηγική κατά της Απάτης στα Διαρθρωτικές Δράσεις
- ✓ της συνέχισης ευαισθητοποίησης και εκπαίδευσης των εμπλεκόμενων φορέων, η οποία υλοποιείται με σταδιακή διεύρυνση του προς εκπαίδευση κοινού
- ✓ της συνέχισης της εποικοδομητικής συνεργασίας με τους αρμόδιους εθνικούς φορείς και τα Υπηρεσίες της ΕΕ για την καταπολέμηση της απάτης.

Όσον αφορά στο σχεδιασμό και επεξεργασία όποιων νέων μέτρων, αυτός θα γίνεται μέσω της Διαδικασίας «*ΔVIII_1 Αξιολόγηση Κινδύνων Απάτης*» που εφαρμόζεται συστηματικά από όλες τις Διαχειριστικές Αρχές: τυχόν προτεινόμενα μέτρα θα αποτυπώνονται στο Εργαλείο Αξιολόγησης Κινδύνων Απάτης και θα κοινοποιούνται στην ΕΥΘΥ, η οποία θα τα εξετάζει προκειμένου να διαπιστώσει εάν υπάρχει ανάγκη προσαρμογής Διαδικασιών στο ΣΔΕ, έκδοσης περαιτέρω οδηγιών ή προτάσεων σε εθνικό επίπεδο (*συνεχής πρόληψη και βελτίωση του Συστήματος*).